



Nationaal Park
Drents-Friese Wold



Nationaal Park
Dwingelderveld



Holtingerveld

Verslag Gebruikersplatform Drents-Friese Wold

Maandag 9 december 2024 | 19:30 uur tot 21:30 uur | De Olde Bieb, Hoogersmilde.

Aanwezig: Eric Menkveld (gebiedsmanager Zuidwest Drenthe Natuurmonumenten), Jan van Weperen (wethouder Ooststellingwerf), Chantal Wijntjes (plaatselijk belang Zorgvlied, Oude Willen en Wateren en vereniging recreatie ondernemers rond het Drents-Friese Wold), Roelien Scholtens (beleidsadviseur gemeente Westerveld), Folkert Geertsma (Wapser gemeenschap), Arend Pruntel (Plaatselijk Belang Appelscha), Shirley Ike (camping Diever), Chantal Roseboom (Stichting paardenroutes Drenthe), Jan Everts, Jan Hoeks en Mindert van der Velde (Dorpsbelangen Hoogersmilde), Alfred Schoenmaker (wethouder gemeente Westerveld), Lysander van Oossanen (boswachter publiek Staatsbosbeheer), Natascha van den Bosch (coördinator communicatie en educatie, IVN), Hans Haerkens (voorzitter Overlegorgaan), Catrien Scholten (coördinator Nationale Parken, secretaris Overlegorgaan).
Met kennisgeving afwezig: Liesbeth Koel (boswachter Staatsbosbeheer), de heer A. Boonstra (plaatselijk belang Appelscha) en mevrouw M. van Tiggelen (Stichting paardenroutes Drenthe)

Opening

Hans Haerkens heet iedereen hartelijk welkom en een speciaal welkom aan de heer Hoeks die na 20 jaar participatie in het Gebruikersplatform Drents Friese Wold voor het laatst aanwezig is.

Omdat er nieuwe gezichten zijn, doen we een korte voorstelronde. Hans stelt zichzelf voor. Hij is sinds 1 maart 2024 voorzitter van het Overlegorgaan Regionaal Landschap Drents-Friese grensstreek. Hij is daarmee de opvolger van Henk van Hooft. Hij is getrouwd, woont in Gieten en heeft drie volwassen kinderen. Hij heeft jarenlang voor VNO/NCW in Noord- Nederland gewerkt. Kent daarmee het bedrijfsleven in het Noorden en heeft ook contacten in Den Haag. Op dit moment is hij commissaris en toezichthouder voor diverse organisaties. Hij wil zich graag inzetten voor een goede balans van water, natuur, recreatie en landbouw (economie) in het gebied.

Hij schetst dat in het Overlegorgaan veel organisaties samenwerken. Inwoners, ondernemers en jongeren kunnen meer betrokken worden bij het Nationaal Park. Goed om te zien dat hier ook enkele ondernemers en dertigers aanwezig zijn. Door een nieuwe organisatiestructuur met werkgroepen, denken we ondernemers (uit vooral de recreatie en landbouw) beter te betrekken. Het gebruikersplatform willen we graag inzetten voor meer participatie van bewoners. Op dit moment is er alleen een gebruikersplatform Nationaal Park Drents-Friese Wold. We denken dat participatie het best werkt op gebiedsniveau, zodat we ook willen werken aan een gebruikersgroep voor het Holtingerveld en het Dwingelderveld.

Deze bijeenkomst willen we graag benutten om van jullie te horen wat je verwacht van een gebruikersoverleg.

Verslag 29 november 2023

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld, met de opmerking dat het jaartal bovenaan gewijzigd wordt van 2022 in 2023.



Nationaal Park
Drents-Friese Wold



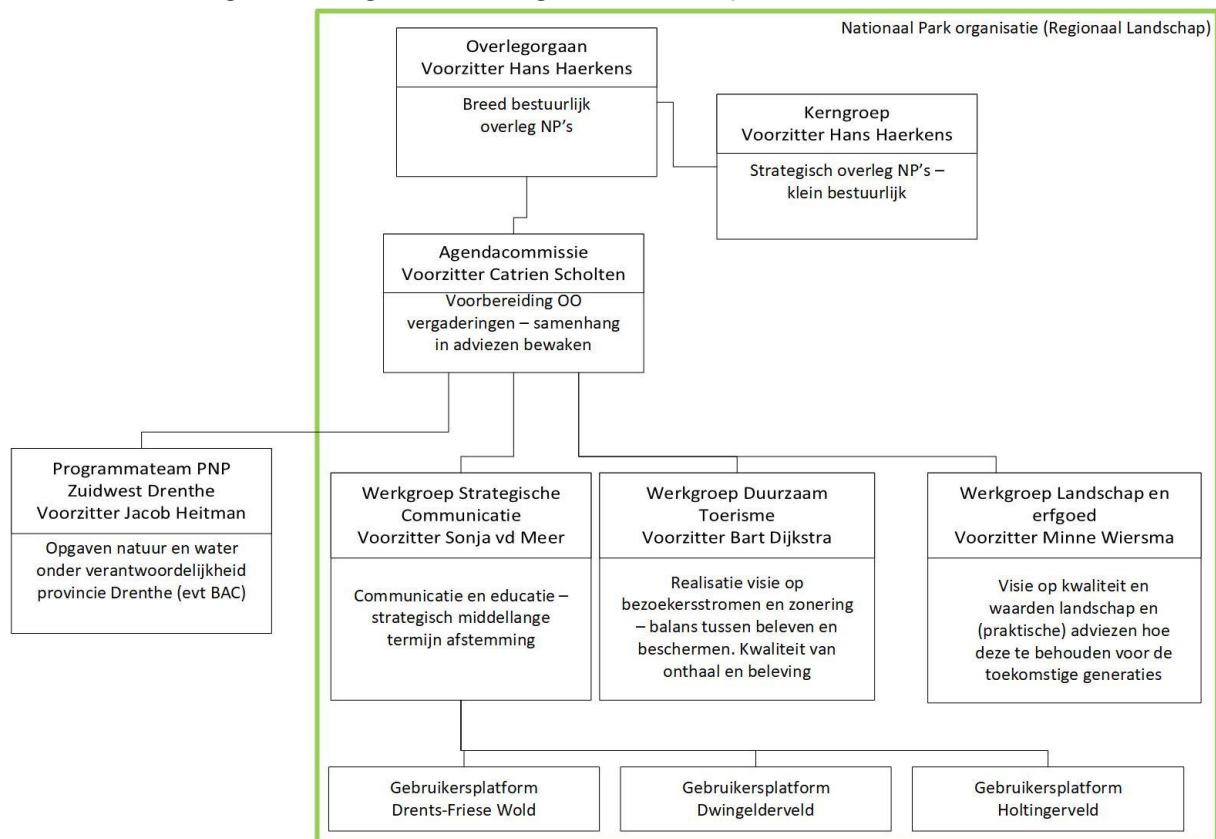
Nationaal Park
Dwingelderveld



Holtingerveld

Ontwikkelingen in het Nationaal Park

Het Overlegorgaan werkt aan een gezamenlijk ambitieplan. De hoofdlijnen daarvoor zijn opgeschreven in een zogenoemde houtskoolschets. Dit is de basis voor het gezamenlijk ambitieplan wat we nu verder uitwerken. Er is onderscheid gemaakt in een aantal domeinen: Natuur & landschap, cultuurhistorie, Beleving (recreatie), Vitale landbouw, Communicatie & educatie en Participatie. Rondom deze domeinen vormen we werkgroepen, waar mensen met specifieke expertise in betrokken worden. In de werkgroep Duurzaam toerisme worden bijvoorbeeld meer recreatieondernemers gevraagd en voor Vitale landbouw zal betrokkenheid van agrariërs meer aandacht krijgen. Vanuit de aanwezigen komen geen aanvullingen of reacties op de Houtskoolschets.



Concept organogram 2025

Rol en functioneren Gebruikersplatform

Vanuit de natuurorganisaties is het gebruikersplatform van belang om te horen wat er speelt in de dorpen. Waar maken mensen zich druk over en ook hoe komt de communicatie over? Eric Menkveld hoopt dat de vertegenwoordigers hier aan tafel niet alleen hun eigen ervaring delen, maar ook ophalen wat er bij anderen in het dorp leeft. We kunnen wel communiceren, maar als op de verjaardag een heel ander verhaal verteld wordt, doen we het blijkbaar nog niet goed. Terreinorganisaties willen graag uitleggen waarom ze bepaalde maatregelen nemen, zodat er meer begrip voor komt. Lysander van Oossanen biedt aan om bijvoorbeeld op de jaarvergadering van een vereniging een presentatie te geven over het werk van Staatsbosbeheer, zodat meer mensen de achtergronden leren kennen. Hij kan daarvoor benaderd worden. En datzelfde geldt ook voor Natuurmonumenten.



Nationaal Park
Drents-Friese Wold



Nationaal Park
Dwingelderveld



Holtingerveld

Jan Hoeks zegt dat het platform ook bedoeld is om als dorpen te weten wat er aan de orde is in het Overlegorgaan, zodat inwoners op tijd weten welke projecten uitgevoerd worden (en waarom).

Alfred Schoenmaker vindt het van belang om te horen wat er speelt in de dorpen, waar mensen zich zorgen over maken, zodat we daar als Overlegorgaan ook rekening mee kunnen houden. Hij vindt het ook van belang dat zoveel mogelijk inwoners op de hoogte zijn van wat er besproken wordt rond het Nationaal Park. Bewonersverenigingen en Dorpsbelangen kunnen helpen informatie te verspreiden.

We staan voor grote opgaven, waardoor dingen veranderen. We zullen niet iedereen altijd tevreden kunnen houden. Maar we willen wel proberen rekening te houden met de belangen van bewoners en ondernemers. Opmerkingen die hier gemaakt worden, zullen we meenemen bij het maken van beleid en soms bijsturen.

Folkert Geertsma merkt op dat hij de vraag nog heel open vindt. Verwachten jullie van ons dat we laten weten wat we van een specifiek fietspad vinden of gaat het over het hele gebied? Inwoners in Wapse maken zich zorgen over veiligheid en toegankelijkheid van het gebied en ook over een slecht fietspad.

Catrien Scholten zegt dat het gaat om het delen van informatie. Wij vertellen waar het Overlegorgaan mee bezig is, vanuit de verenigingen kunnen jullie laten weten wat voor jullie van belang is. Dat kan variëren van een pad wat slecht is (en gevaarlijk voelt) tot vragen over beheer zoals "Blijft er nog wel bos, nu het veel natter wordt?". Het doel is twee keer per jaar een bijeenkomst. Maar doordat we elkaar kennen, kunnen acute vragen ook tussendoor makkelijker via mail of telefoon gesteld worden. Als Nationale Parken willen we beter gaan communiceren. Jullie helpen ons daarbij om terug te geven wat jullie horen in het dorp of waar jullie zorgen of vragen over hebben.

Chantal Roseboom merkt op dat ze vindt dat dit groepsgesprek best moeizaam verloopt. Laatst organiseerde de gemeente Westerveld een avond voor de recreatievisie. Daar werd na een korte inleiding, in kleinere groepen gesproken. Dan komen meer mensen makkelijker aan het woord. Deze suggestie nemen we mee voor een volgende keer. En we proberen dat wat in andere bijeenkomsten wordt opgehaald ook zeker te gebruiken. Alle gemeenten werken aan een toeristische visie. Die informatie komt ook bij de werkgroep Duurzaam toerisme.

Mindert van de Velde benoemt dat voor het dorp Hoogersmilde toerisme heel belangrijk is. Als dat er niet meer is, blijft er weinig van het dorp over. Communicatie van de gemeente Midden- Drenthe over de toeristische visie kan volgens hem beter.

We vragen de deelnemers in het Gebruikersplatform om actief onderwerpen voor het overleg aan te dragen. Wij zullen proberen door aanpassing van de vorm tijdens de bijeenkomst de participatie te versterken.

Wat speelt er in de dorpen, waar moeten we in 2025 zeker aandacht voor hebben?

De fietspaden in een deel van het Drents-Friese Wold liggen er slecht bij. Het is steeds duidelijker zichtbaar dat de provincie Drenthe wel een stimuleringsregeling voor betere fietspaden heeft en Fryslân niet. Veel toeristen komen om te fietsen, daarom is een goede kwaliteit van de paden belangrijk. Lysander van Oossanen laat weten dat geld wel een probleem is. Staatsbosbeheer zet nu liever in op minder paden van goede kwaliteit, dan proberen alles overeind te houden.

Ter informatie wordt gedeeld dat het fietspad tussen Hoogersmilde en Geeuwenbrug nu aangepakt wordt. De planning is dat dit pad in maart 2025 klaar is. Jan Hoeks vraagt nog aandacht voor de



Nationaal Park
Drents-Friese Wold



Nationaal Park
Dwingelderveld



Holtingerveld

overgang van betonrand naar berm. Zorg dat dat veilig is, als je per ongeluk naast het pad komt. Door de hoge betonrand ten opzichte van de berm is het nu lastig terug te komen op het pad zonder afstappen of vallen.

Jan Hoeks: toen er net sprake was van een stilte gebied, hadden veel mensen daar moeite mee – hij ook; wat is dat precies. Hij ziet nu dat het voor de dieren wel goed is, juist als het in het hoogseizoen heel druk is. Dat moeten we wel blijven uitleggen. En de stille kern is geen “verboden gebied”. De stille kern betekent dat we gemarkeerde routes verplaatsen naar de randen van het gebied, zodat de bezoekers die minder bekend zijn, minder in de kern komen. Bewoners die er de weg weten, kunnen er gewoon blijven wandelen.

Shirley Ike vraagt aandacht voor parkeren. Veel parkeerplaatsen zijn onverhard en worden slecht onderhouden. In natte periodes komen auto's makkelijk vast te zitten. Chantal Roseboom vult aan dat de P-plaats bij Hoogersmilde met halfverharding een goed voorbeeld is van hoe het beter kan.

Lysander van Oossanen reageert dat Staatsbosbeheer voor parkeren geen geld van het Rijk ontvangt (net als voor mountainbike- en ruitervoorzieningen). Met dank aan bijdragen van het Nationaal Park zijn er de afgelopen jaren wel een aantal P-plaatsen opgeknapt. In 2025 wil Staatsbosbeheer de P-plaats bij de Witte Bergen verbeteren en de borden bij de P Hoekenbrink verwijderen. Deze laatste ligt dicht bij de stille kern. Het idee is dat toeristen dan elders parkeren, maar dat bewoners er nog wel terecht kunnen. We gaan ervan uit dat bewoners ook weten wanneer het te nat is om er te parkeren. Chantal Roseboom zegt dat voor ruiters ook een negatieve trend doorbroken moet worden. De aanwezigheid van de wolf en het incident met de Exmoor pony's maken dat veel mensen weg blijven. Bezoekers komen niet naar het Drents-Friese Wold om langs een landweggetje te wandelen. Het gaat juist om de bosbeleving.

Folkert Geertsma vraagt wat er gebeurt als paden “mensluw” gemaakt worden. Dan groeit het toch dicht en zijn er steeds minder paden. En ook als het gebied natter wordt, ervaren mensen dat alsof het gebied minder toegankelijk is.

Lysander van Oossanen antwoordt dat ook 1 mens een pad open kan houden door er regelmatig langs te gaan. Wat betreft natter worden, dan is niet alleen het effect van ander beheer, maar ook effect van veranderend klimaat. De basis van het Drents-Friese Wold is een keileemlaag, bedekt met stuifzand. Door de zandverstuivingen zijn er hoogteverschillen. Op de laagste plekken zit keileem vlak onder het oppervlak. Water kan daar slecht weg. Een voorbeeld is het pad achter het Wildrijk. In dat gebied zijn geen sloten gedempt, maar het ligt van nature laag, water kan daar alleen weg door verdamping. Als het langdurig nat is, blijft daar lang water staan.

De verandering van klimaat, zorgt ook voor ander beheer. Vroeger kapte Staatsbosbeheer actief om open plekken te creëren. Dat hoeft nu niet meer omdat bomen door vernatting en droogte vanzelf dood gaan en omvallen. De jonge bomen die er spontaan terugkomen, zijn beter aangepast aan de nieuwe omstandigheden.

Een belangrijk aandachtspunt voor 2025 is het veiligheid en veiligheidsbeleving. Het aantal wolven in het Drents-Friese Wold neemt toe, mensen zijn angstig om het gebied in te gaan. Dat vraagt om uitleg, wat moet je doen als je er een tegenkomt, maar het vraagt ook acceptatie en gewinning. De wolf is er en wettelijk beschermd. In de regio kunnen we daar niet zoveel aan veranderen. Aanpassing in Europa en Nederlandse wetgeving duurt jaren. De zorg is dat toeristen ook wegblijven.



Nationaal Park
Drents-Friese Wold



Nationaal Park
Dwingelderveld



Holtingerveld

Jan van Weperen verwijst nog naar een onderzoek onder agrariërs dat binnenkort uitkomt. Het blijkt dat de impact van de wolf veel verder gaat dan alleen schade aan gewonde en dode dieren. Het levert ook spanning in gezinnen, omdat de een koeien in de wei wil en de ander ze voor de veiligheid liever op stal houdt.

Een andere diersoort die ontzag inboezemt zijn de Sayaguesa's (ofwel Spaanse koeien).

Natuurmonumenten heeft de rasters rond het Onderduikershol aangepast, zodat mensen die plek weer zonder zorgen kunnen bezoeken. In het Wapserveld kunnen mensen de koeien nog wel tegenkomen. De beheerder is scherp op agressief gedrag van koeien. Zodra dat wordt waargenomen, worden deze dieren verwijderd. Maar het vraagt ook aanpassing van mensen. Als er koeien op het pad staan die niet van plan zijn opzij te gaan, dat moeten mensen er met een boog omheen of omkeren. Van belang is altijd de 25 meter afstand te bewaren (en niet tussen koe en kalf doorlopen).

Hans Haerkens: we zullen de opmerkingen meenemen bij de vormgeving en behandeling van de agenda in 2025.

Rondvraag

Folkert Geertsma zegt dat de Wapser gemeenschap een goed project met landschapsbeheer Drenthe gedaan heeft. Deze samenwerking is als heel positief ervaren en een aanrader voor andere dorpen. Shirley Ike hoopt dat het gebruikersplatform vaker dan 1 keer per jaar bijeenkomt, dat is te weinig om vorderingen te maken.

Chantal Roseboom denkt dat een andere vorm, meer in kleine groepjes, meer oplevert.

Alfred Schoenmaker mist nog wel een aantal verenigingen. Hij suggereert voor de uitnodigingen contact te zoeken met de dorpenregisseur van de gemeente.

Lysander van Oossanen laat weten dat Staatsbosbeheer de uitkijktoren Aekingerzand begin 2025 echt gaat slopen. De toren is niet veilig meer. Ze zijn een werkgroep gestart waar o.a. Chantal Wijntjes in zit, om een alternatief te zoeken. Geld is daarbij nog wel een aandachtspunt.

We nemen afscheid van Jan Hoeks. Hij ontvangt als dank voor 20 jaar trouwe dienst het boek van de Landschapsbiografie. Inmiddels is de landschapsbiografie ook beschikbaar in alle bibliotheekfilialen in de regio. Als er nog dorpshuizen zijn die het boek op de leestafel willen, dan kunnen ze zich melden bij het secretariaat Nationale Parken (drents-friese-wold@drenthe.nl).

De voorzitter bedankt iedereen voor de inbreng en wenst hen wel thuis.